

Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος προσπάθει να σώσει την πρωτεύουσα

1448 - Θάνατος Ιωάννη Η' Παλαιολόγου

εκκρεμότητα ένωσης των Εκκλησιών

ο λαός βρίσκεται σε αναταραχή

Κωνσταντίνος Παλαιολόγος

↳ Γίνεται δεκτός με αγάπη και προσδοκίες...

- ↳ Προσπάθεια ➤ Να ενώσει τους διχασμένους Βυζαντινούς
➤ Να σώσει την Πόλη από τους κινδύνους

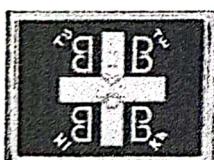
Ενέργειες του
Κωνσταντίνου

- Κλείνει ειρήνη με το Μουράτ Β'.
- Επιλέγει συνεργάτες ενωτικούς & ανθενωτικούς.
- Οργανώνει τη φρουρά της Πόλης & το στόλο.
- Ζητάει βοήθεια από τον Πάπα.
- Ζητάει βοήθεια από τις παροικίες των ξένων.

Βενετοί
πλοία, μαχητές, τεχνίτες

Γενουάτες
Ιουστινιάνης με 700 μαχητές

Σύνολο μαχητών: περίπου 10.000 άνδρες

Ενωτικοί - Ανθενωτικοί

Αρχικά ηρεμία

1452: Συλλειτουργία Καθολικών-Ορθοδόξων ⇒ αναζωπύρωση διαμάχης

1451

Θάνατος Μουράτ Β' - νέος σουλτάνος ο γιος του Μωάμεθ Β'

1. Τι γνωρίζεις για τον νέο αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Παλαιολόγο;
2. Ποια μέτρα πήρε ο Κωνσταντίνος;
3. Ποια ήταν τα αποτελέσματα της διακυβέρνησης του Κωνσταντίνου;

προσπαθεί να σώσει την πρωτευουσά

Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος γίνεται αυτοκράτορας στην Πόλη. Όλοι των δέχονται με ανακούφιση και στηρίζουν τις ελπίδες τους σ' αυτόν. Κι εκείνος κάνει ό,τι είναι δυνατό για τη διαφύλαξη και τη σωτηρία της.

Ο αυτοκράτορας Ιωάννης Η «Παλαιολόγος» πέθανε το 1448, πριν ολοκληρώσει την προσπάθειά του για την ένωση των εκκλησιών, αφήνοντας το θέμα αυτό σε εκκρεμότητα και τον λαό σε αναταραχή. Οι άρχοντες και ο λαός της Πόλης διάλεξαν για νέο αυτοκράτορα τον αδελφό του **Κωνσταντίνο, Δεσπότη¹**, ως τότε, του Μιστρά. Τα χρόνια που κυβέρνησε εκεί διακρινόταν ως καλός στρατιωτικός, δίκαιος κυβερνήτης, σεβαστός και αγαπητός άρχοντας.

Την είδηση της εκλογής του έφερε στον νέο αυτοκράτορα, που βρισκόταν στο Μιστρά, ένα γρήγορο καράβι, μαζί με τις ευχές και τις ελπίδες όλων.

Ο Κωνσταντίνος δέχτηκε την πρόταση των Βυζαντινών και στέφθηκε αυτοκράτορας από τον επίσκοπο του Μιστρά με μια απλή τελετή στη μητρόπολη της μικρής πολιτείας του Μοριά. Ύστερα χωρίς καθυστέρηση και με το ίδιο πλοίο ξεκίνησε για την Πόλη.

Στην Κωνσταντινούπολη έγινε δεκτός από τον λαό με αγάπη και πολλές προσδοκίες. Όλοι πίστευαν ότι αυτός μόνο μπορούσε να ενώσει τους διχασμένους Βυζαντινούς και να σώσει την πόλη από τους κινδύνους που την απειλούσαν. Ο Κωνσταντίνος όμως γνώριζε καλά τις δυσκολίες που τον περίμεναν και αποφάσισε να τις αντιμετωπίσει. Γι' αυτό, μόλις ανέλαβε τα καθήκοντά του:

- Έστειλε πρεσβευτές στον σουλτάνο Μουράτ Β «και πρότεινε συνθήκη ειρήνης ανάμεσά τους. Ο Μουράτ αναγνώρισε τον νέο αυτοκράτορα και συμφώνησε για την ειρήνη που του ζήτησε.
- Πήρε για συνεργάτες του ανθρώπους **ενωτικούς** και **ανθενωτικούς**, για να συμφιλιώσει τις δυο αντιμαχόμενες παρατάξεις. Προσπάθησε να τους πείσει να μονοιάσουν και να συνεργαστούν για την ενότητα της χριστιανοσύνης, αλλά και για τη σωτηρία της Κωνσταντινούπολης και της αυτοκρατορίας.
- Οργάνωσε και εξόπλισε τη μικρή φρουρά της Πόλης, συντήρησε τα καράβια του στόλου κι ασφάλισε την είσοδο του Κεράτιου κόλπου με διπλή χοντρή αλυσίδα, εμποδίζοντας την είσοδο εχθρικών πλοίων σ' αυτόν.
- Επικοινώνησε με τον Πάπα και ζήτησε τη βοήθεια που αυτός είχε υποσχεθεί στον αδελφό του. Του πρότεινε ακόμη να στείλει καθολικούς ιερωμένους του στην Πόλη, για

¹ Δεσπότης: ηγεμόνας, κυβερνήτης.

1. Το πλοίο της καλής είδησης

«Γαλέρα μου, όρτσα τα πανιά,
πέτα στη χώρα του Μοριά
με την ψυχή μας όλη,
να πας στον άξιο βασιλιά
κορώνα και χρυσά κλειδιά,
που του χαρίζει η Πόλη.

Και να του πεις να μην αργεί,
-χαρά κι ελπίδα μας κρυφή-,
τι γύρω έχει μαυρίσει
ο ουρανός, κι είναι καιρός
να φτερουγίσει χρυσαϊτός
τους ίσκιους να σκορπίσει».

Από το περιοδικό
Διάπλασις των Παιδών

- Οργάνωσε και εξυιτισε τη μικρή ψρυμαρά της Πόλης, υποστηρίζοντας την είσοδο εχθρικών πλοίων σ' αυτόν.
- Επικοινώνησε με τον Πάπα και ζήτησε τη βοήθεια που αυτός είχε υποσχεθεί στον αδελφό του. Του πρότεινε ακόμη να στείλει καθολικούς ιερωμένους του στην Πόλη, για

Δεσπότης: ηγεμόνας, κυβερνήτης.

104

Το Βυζαντιο παρακμάζει και υποκύπτει σε κατακτητές

να συλλειτουργήσουν στην Αγία Σοφία με κληρικούς της ορθόδοξης εκκλησίας.

- Κάλεσε, τέλος, τις παροικίες² των ξένων, που ζούσαν στην Κωνσταντινούπολη, να βοηθήσουν με χρήματα και μάχιμους άνδρες την επισκευή των τειχών και την οργάνωση της άμυνας της Πόλης, φροντίζοντας έτσι και για τη δική τους ασφάλεια.

Η βοήθεια από τον Πάπα και τη Δύση δεν ήρθε. Οι Βενετοί της Πόλης έδωσαν πλοία, μαχητές και τεχνίτες για τη συντήρηση του στόλου. Οι Γενουάτες έθεσαν στη διάθεση του αυτοκράτορα εφτακόσιους μαχητές και τον ονομαστό στρατιωτικό Ιωάννη Ιουστινιάνη. Και ο Κωνσταντίνος ανέθεσε σ' αυτόν τη συντήρηση των τειχών και την άμυνα της Πόλης. Κοντά τους βρέθηκαν ακόμη πολλοί εθελοντές, Έλληνες και ξένοι. Παρόλα αυτά όμως, το σύνολο των μάχιμων υπερασπιστών δεν ξεπερνούσε τις δέκα χιλιάδες άνδρες.

Στο πρώτο διάστημα της βασιλείας του Κωνσταντίνου ηρέμησαν και οι διαμάχες ανάμεσα στους ενωτικούς και τους ανθενωτικούς. Αναζωπυρώθηκαν όμως από την παρουσία Καθολικών ιερωμένων στην κοινή λειτουργία με Ορθόδοξους, που έγινε στην Αγία Σοφία (1452).

Οι εσωτερικές αυτές διαμάχες των Βυζαντινών γίνονταν γνωστές στους Τούρκους και διευκόλυναν τα σχέδιά τους για την Άλωση της Πόλης. Μετά τον θάνατο του Μουράτ Β' (1451), μάλιστα, ο γιος του και νέος σουλτάνος Μωάμεθ Β', 21 χρόνων τότε, έλεγε ότι: τελευταία επιθυμία κι εντολή του πατέρα του ήταν να κυριεψει αυτός την Πόλη.

- Γιατί άραγε οι Βυζαντινοί διάλεξαν τον Κωνσταντίνο για αυτοκράτορα;
- Τι έκανε τους Βυζαντινούς διστακτικούς απέναντι στους Λατίνους;
- Ήταν αυτές οι ώρες κατάλληλες για διχασμούς και διαμάχες ανάμεσα στους Βυζαντινούς;

Q Αναζήτηση

10TOP10
κεφ34

B.M.Σετ 104—105

ΤΕΘΞ 45 ασκ 4
εβ